

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vakár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hova a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOHÁNYI GYULA

Laptulajdonos: VAKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor. (Külföldre 20 K)
Félévre 8 kor. Negyedévre 4 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adatnak vissza.

Közkórházunk újbóli felszerelése.

Csikszereda, 1918. július 30.

Az elmúlt héten dr. Veress Sándor vm. főorvos és Bartha János kórházi ellenőr urakkal a csikszeredai közkórház újlag való üzembhelyezése ügyében Budapesten járván kötelességemnek tartom utunk egynemely eredményéről és tapasztalairól beszámolni annyi-
val is inkább, mert úgy gondolom, hogy tapasztalataink és tanulságaink érdekesek lesznek olyanok számára is, kik a kórházügygel nem foglalkoznak.

Célunk volt kérni a kórház hadikárának teljes összegét és azonfelül annyit, amennyi az új szervezkedést lehetővé teszi, mert a megállapított kár összeg erre természetesen elégtelen. Kértünk ezenkívül természetelleni ellátást szövött árukkal és kötszerekkel. Egy másik nagyfontosságú ügy volt az új kórház kérdése, a mely dolog iránt vármegyénk vezetőinek meghagyásából és biztatására érdeklődtünk a megfelelő helyeken.

Minden tekintetben olyan messzemenő előzetkenységet, segíteni akarást, helyzetünknek, viszonyunknak, ügyünk fontosságának olyan alapos ismeretét és méltánylását tapasztaltuk, mint soha máskor és a mint azt remélni sem mertük. Városunk, vármegyénk neve állandó evidentiában van, közforgalomba került az illetékes helyeken és örömmel láttuk, hogy a hivatalos eljárás rideg formáin messze felül emelkedve csak egy jelszó uralkodik: segíteni rajtunk minden lehető módon és eszközzel.

A belügyminisiteriumban Dr. Kerekes Pál közegészségügyi főfelügyelő ur ki ügyeink referense úgy a pénzbeli segélyeknek, mint az anyagoknak természetben való kiutalása körül olyan kivételes módon járt el velünk és a székyesség más intézményeivel szemben, a mi teljes mértékben mutatja azt, hogy mennyire át van hatva feladataink fontosságától.

A nálunk szokásos praeponderáló pártolása a nagy városok hasonló intézményeinek nem befolyásolta az ő pártatlan és igazságos állásfoglalását; köszönet és tisztelet érte e helyen is.

Alig tudjuk eléggé leírni és köszönni Gáspár Arthur min. tanácsos ur jóindulatát; azonban az ő neve itt annyira ismeretes és olyan oldalról, hogy ez a körülmény fölment engem minden további szószaporitástól.

Eljártunk továbbá az erdélyi királyi biztos budapesti hivatalába is. Referense: dr. Rozsnyay törv. bír., ur kinél lelkesebb és tájékozottabb munkása Erdély rekonstrukciójának alig lehet. Formalisan megköszönték nekünk, hogy voltunk olyan szivesek kérni és alkalmat adni arra, hogy fáradjanak, cselekedjenek és forrórozzanak érdeklünkben ott, a hol az szükségnek látszik.

Röviden: megkapjuk minden méltányos kérésünket és teljesítik azokat a legrövidebb időn belül. A számadatok, azt hiszem nem érdekesek és nem is tartoznak szorosán ide. Ami most a tollat a kezembe adta az a következő:

Biztatni szeretném mindazokat, kik közérdekű intézmények létesítését forgatják elméjükben, kiknek szociális és népjóléti alkotások megteremtése és fejlesztése szívükön fekszik: most álljanak vele elő, próbálják azokat megvalósítani mostan.

Az a körülmény, hogy az egyes egyének kárségelye nem üti meg azt a mértéket, a

melyet vártunk, ne kedvetlenítse el őket. Ellenkezőleg, ha már mi egyenként nem kapunk teljes kártalanítást, legalább követeljük vármegyénknek, városunknak számára az intézményekkel való recompensatiót. A közérdekű alkotások hasznában előbb, vagy utóbb részesülünk mindannyian, s a fejlődés, ami ezek nyomában támad föl sem becsülhető hasznot jelent az egyesek számára is. A mostani kedvező conjunkturák felhasználása lehetővé fogja tenni számunkra olyan alkotások megvalósulását, a mire kilátásunk sem lehet máskor; de ha elmulasztjuk azt, jogos szemrehányást és kárhooztatást fogunk fejünkrevonni azoktól, kik majd miutánunk következni fognak.

Az előkészített talaj, melyet mi odafent találtunk az a jelszóvá vált segíteni akarás, s a gyógyítandó sebeknek bámulatra méltóan alapos ismerete Tolnay főispán ur hónapokon át tartó következetes munkájának eredménye. Általa jutottunk mi az objektív tárgyalások, a jóindulatu és érdeklődő meghallgatás beneficiumához, az ő érdeme az, hogy méltányolja feladataink és teljesítményeink fontosságát és ahhoz szabják megbecsültetésünk mértékét: holott nem is olyan régen még Göre Gáborokként kezeltek és ráztak le mindenütt és ha fenn jártunk, hosszú utunknak, fáradságunknak áldozatainknak nem volt más eredménye mint az a rossz érzés, mely hazafelé mindig elkísért: az, hogy nem értenek, nem akarnak érteni bennünket és nem is törődnek velünk.

Nos hát ez már nincsen így, ez már alaposan megváltozott. De az a kitartó, következetes és csendes munka, mely ezt megváltoztatta nem mindenki előtt ismeretes.

Az emberek igen különbözően fogják fel hivatásukat; az egyik sinecurát lát benne, a másik saját juhocskáit akarja első sorban partra vinni, a harmadik saját énjének érvényesülni nem tudott, szunnyadozó melodiáit akarja kitáncolni, ha a parketre került; és igen igen kevesen vannak ama kiválasztottak, kik állásukat kötelezettségnek fogják fel, kiknek szokott néha fájni a — mások feje is. Mindenütt tövises a közért való munkálkodása utja, de kétszeresen tövises az nálunk. S ha akad mégis akad ember, ki bátran reá lépett ez utra és mindenek ellenére rajta is marad, az olyan férfi megérdemel minden bizalmat és tiszteletet. Az olyan embert követni kötelesség.

Lehet nálunk bármilyen is politikai meggyőződése az egyes embernek, de egyben meg kell egyeznünk mindnyájunknak: abban hogy első kötelességünk dolgozni a romoknak és üszköknek eltakarításán és szívvvel lélekkel segíteni a munka ama bajnokait, kik feladattákká ezt a nemzetmentő munkát tüzték ki.

Elimerem, hogy ez a munka nem különösen jövedelmező; nagy hangu, zajos politikai cabaret-k sokkal jobban jövedelmeznek: a napi dicsőség csillogásával és bőséges jövedelemmel fizetnek az impressariónak; de az emberiség ügyét nem ezek viszik előre, hanem a könyvtáraknak, irodáknak, laboratóriumoknak csendben dolgozó, kitartó és cél-tudatos önzetlen munkásai. — Titokban munkál az, mi egy világot rendít; — csak ember műve csillog és zörög, minek határa egy arasznyi lét.

Föltámadt ránk úzve friss szellője a hadiásnak és megszűnt az agyonhallgatás, az

elposványítás tikkasztó szélcsendje. Akinek van kormányzatára bizott, révbe vinni való hájója, annak kötelessége felhasználni a kedvező szelet!

Brós a hitem, hogy immár 5 éve vajudó kórházügyünk most végre kedvező megoldáshoz jut és szeretném hinni, hogy az új kórház csak első tagja lesz az azon szociális és közhasznu intézmények sorozatának, melyek hivatva lesznek itt egy jobb jövő, egy fejlettebb cultur élet megteremtésén munkálkodni.

Dr. Hirsch Hugó.

A törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlése.

Tolnay Lajos dr. főispán szeretett királynék fenkölt személyével kapcsolatban terjesztett rágalmak elleni állásfoglalás tárgyában vármegyénk törvényhatósági bizottságát rendkívüli közgyűlésre hívta össze.

A rendkívüli közgyűlés folyó évi július 30-án tartatott meg.

Az elnöklő főispán üdvözölte a nagy számban megjelenteket és ismertette a rendkívüli közgyűlés tárgyát.

Szász Lajos vm. főjegyző részletesen ismertette az ellenség által terjesztett rágalmakat és tolmácsolta az egész országban tapasztalt és vármegyénkben is különösen érzett felháborodást. Kérte a közgyűlést, hogy adjon egyrészt megbotránkozásának, másrészt a királyi család iránti hagyományos ragaszkodásának és hűségének kifejezést.

Javasolja, hogy a mai közgyűlésből a következő tartalmu távirat küldessék Ő Felsége kabinetirodájához:

„ K a b i n e t i r o d a

W i e n .

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága mai napon tartott és kizárólag ebből a célból összehívott rendkívüli közgyűlésében egyhangulag hozott határozattal kimondotta, hogy ellenségeink részéről alattomosan terjesztett és Zita királyné Ő Felsége magas személyét is érintő hazugságok és galád rágalmakkal szemben mélységes megvetésének és megbotránkozásának ad erőteljes kifejezést és ez alkalommal Felséges királynékat őseitől öröklött hagyományos és tántoríthatatlan hűségéről és alattvalói hódolatáról biztosítja.

A törvényhatósági bizottság a főjegyző javaslatát egyhanguan elfogadta, határozattá emelte és egyuttal elhatározta, hogy a távirat szellemében feliratot is intéz a Felségekhez.

Végül megbizta a törvényhatósági bizottság az alispánt, hogy a táviratot közvetlenül a kabinetirodához azonnal, a feliratot pedig rövid időn belül a Miniszterelnök utján juttassa illetékes helyre.

Ezután dr. Tolnay Lajos főispán lendületes beszéd kíséretében atnyújtotta Fejér Sándor alispánnak az Ő Felsége által legutóbb adományozott magas kitüntetés — a Ferencz József-rend hadidiszitményes tiszti keresztjének — jelvényét. Az alispán — a bizottsági tagok lelkes éljenzése között — meghatóttan vette át a jól megérdemelt kitüntetést.

Több tárgy nem lévén, az elnöklő főispán a közgyűlést — a bizottsági tagoknak a királyi párt lelkesen éltető kiáltásai között — berokasztotta.

A vármegye vízierőinek kihasználása.

A jövő nagy gazdasági átalakulása a melyek kibontakozóban vannak, mindinkább felhívják a figyelmet azon természeti erőkre, a melyek ezideig különösen a vármegyénkben kihasználatlanul vagy kevésbé kihasználva hevertek. Mostoha természeti viszonyaink között kiesve a főbb forgalmi utvonalak köréből, még mindig rendelkezünk olyan természeti erővel, a melyeknek okszerű és egyetemes kihasználása utján megyénk kedvezőtlen viszonyait leküzdhetjük, egy modern gazdasági és kulturális életnek az alapját évszázadokra lerakhatjuk.

Vármegyénk jövő gazdasági programja a területnek művelési ágak szerinti megosztásán, az ipari nyersanyag készleteken építhető fel, melyekkel szorosan összefügg a természeti erőknél felhasználása és végül a forgalmi utak létesítése. Ezen kérdések annyira szorosan összefüggnek, hogy nem lehet egyikkel úgy foglalkozni, hogy a másik figyelmen kívül maradjon, mert csak így lehet eljutni a kérdés generális megoldásához.

Az összterületeknek 15%-át kitevő szántóföld hivatott lesz a lakosság kenyérszükségletét fedezni, de csak akkor, ha az ugarrendszert a belterjes gazdálkodás váltja fel. A 22% rét és a 21% legelő alapul szolgál egy nagyszabású jobb minőségű és nagyobb mennyiségű állattalomány kifejlesztéséhez. Erdeink értékét s azok közgazdasági jelentőségét ma még csak hozzávetőlegesen állapíthatják meg. Ipari nyersanyagaink — eltekintve a faipartól — ha nem is nagy arányú, de elég szép ipari élet kialakulásához járulhatnak hozzá. Mindezen termelési ágak kibontakozásának alapfeltétele a hajtóerőnek a termelés szolgálatába állítása, s gondoskodás a jó forgalmi utakról.

Nálunk csak egyetlen hajtóerő áll rendelkezésre és pedig a víz, ezt kell most felhasználni úgy, hogy ez egyszer s mindenkorra biztosítsa gazdasági és kulturális fejlődésünket. Hazai szénkészletünk állandóan fogy, a jobb minőségű szénvidéktől távol vagyunk, a külföldi szénbehozatal mind nagyobb nehézségekbe ütközik, mert a készletekre külföld fejlődő iparának is szüksége van, az erdélyi gázmezők is távol esnek tőlünk s ez csak idők múltán lesz elvezethető hozzánk, ilyen körülmények között nemcsak fel kell használnunk, hanem fokozottabb mértékben meg kell becsülni azt az erőt, a mely vizeinkbe rejlik. Ma elfolyó víz villamos erővé átalakítva lesz forrás gazdasági és kulturális életünknek. Ennek feltárása mozdítja elő a mezőgazdaság és az ipar kibontakozását, ez teszi lehetővé az összes községek világítását stb.

Ép azért örömmel kell üdvözölnünk a vármegye havasi magánjavainak azon akcióját, a mely a vizek kihasználására irányul.

A havasi magánjavak, mint a vármegye legnagyobb birtokosa megszerezte az előmunkálati engedélyt arra, hogy az Oltnak a tuznádi szorosban a megye határáig és a Békás patakig a Sugó száráig terjedő szakaszán levő erőforrások feltárása és megállapítása céljából a szükséges felmérési munkálatokat fogantatosítsa. Ezzel biztosítva lesz vízierőink kihasználásának oly kezekbe való juttatása mely kizárólag vármegyei közérdeket lesz hivatott szolgálni s ezzel az ipar és mezőgazdasági feladatok együttesen nyerhetnek megvalósulást.

Vármegyénk területén levő vizeink közül az Olt és a Békás patakig említett szakaszai rejlik magukba a legnagyobb erőket.

Hogy mennyi ez létezőben kifejezve, azt majd az új felmérési munkálatok fogják megmutatni, mert az idevonatkozó régebbi országos felvétel csak tájékoztató szolgálhat, — de nem elégséges ahhoz, hogy egy újabb felvétel nélkül véglegesen lehetne dönteni a kérdésben. A Havasi magánjavak által fogantatosítandó munkálatok során láthatjuk majd csak meg azt, hogy hány lóerőt nyer a vármegye ezen két folyó szakaszán s így természetesen annak felhasználását is ezen körülmény befolyásolja.

Bármekkora erőt is nyújt ezen két szakasz, mindamellett még sem hagyhatók figyelmen kívül azok a nagyobb vizeink, a melyekre az előmunkálati engedély ki nem terjed. Ezek a Maros, Putna, Uz, Csobányos és kisebb mértékben a Tatos, melyeknek szolgáltatási képessége csekélyebb. Mivel azonban a már engedélyezett erőforrások szakaszok egymástól távol esnek, s együtt sem olyan nagyok, hogy az ipar és mezőgazdaság szükségleteit kielégíthetnék, viszont pedig egy ilyen nagy horderejű kérdés megoldásánál elsősorban az ipar és mezőgazdasági érdekek játszóak a főszerepet s csak másodsorban a házi szükséglet kielégítése pl. a világítás, fűtés, főzés stb. — ennél fogva közérdekből is fontos és szükséges volna az, hogy a havasi magánjavak az idevonatkozó előmunkálati engedélyt a fentemlített vizeinkre szintén megszerezze és az előmunkálatokat fogantatosítsa. Az engedélyezett szakaszok erőforrása az ipar és mezőgazdaság fejlődésével localis jelleget nyerhet, tekintettel az egymástól való nagy távolságra, a nyerendő lóerők korlátozott mennyiségére, s így az egyetemes vármegyei feladatok nem valósíthatók meg. Ezért szükséges, hogy a többi vizeinkre is a magánjavak az előmunkálati engedélyt megszerezze, főként pedig a Putna, Uz, Csobányos megfelelő sza-

kaszaira melyeknek mentén mint erdő és legelő birtokos érdekelve van.

A vármegye határain távol a sűrűn lakott helyektől, aránylag kistömegű erőforrások egymástól megfelelő távolságra elszórtan racionálisan csak együttesen volnának kezelendők s időnkint a szükséglet emelkedése szerint a központba bekapcsolandók, nem zárva ki annak előnyeiből egyik községet sem hol a gazdasági élet arra elég fejlett. Az összes vízierők nagyságának megállapítása és egyetemes kihasználása annyira közérdek, hogy kivantatos az előmunkálati engedélynek a többi vizekre való megszerzése is a havasi magánjavak által, hogy vármegyénk összes közgazdasági feladatai — menten idegen érdekek befolyásától — legyenek megvalósíthatók.

Kj.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ő Felsége válasza Csikvármegye hódoló táviratára.** Ő Felsége a Csikvármegye törvényhatósági bizottságának július hó 30-iki rendkívüli közgyűléséből küldött hódoló táviratra a következő választ küldötte vármegyénk főispánjának:

„Méltóságos dr. Tolnay Lajos főispán urnak Csikszereada.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Csikvármegye közönségének Méltóságod által táviratilag előterjesztett hódolatát és hűségnyilvánítását legkegyelmesebben szíves köszönettel tudomásul venni méltóztatott. Legfelsőbb parancsra: Bárány Nagy”

— **A budapesti főkapitány bolgár kitüntetése.** Sztojanovics meghatalmazott miniszter, budapesti bolgár főkonul folyó évi július hó 31-én megjelent dr. Sándor Liszlo főkapitánynál és átadta neki a bolgár király megbízásából, a bolgár polgári érdemrend nagy tiszti keresztjét.

— **A 24-esek csikszereadai zászlóaljja Budapesten.** Amint lapunknak írják, a 24-ik honvéd gyalogezred második zászlóaljja, mely az ezred kötelékében résztvevő a véres asiagi harcokban, Budapesten nyer ideiglenes elhelyezést.

— **Kitüntetés.** A király csikszentimrei Csató Ferenc vezérőrnagynak nyugállományba helyezése alkalmával a 3. osztályú hadi kitüntetéses vaskoronarendet adományozta.

— **Hetenként két hustalan nap lesz.** A minisztertanács herceg Windischgrätz Lajos közlelmzési miniszter előterjesztésére elhatározta, hogy augusztus hó 1-től kezdődőleg kedd és csütörtök hustalan nap lesz. A marhaállomány megvédése céljából kellett a minisztertanácsnak így határozni.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

R a b o k.

Hej, háború!... Mars, hadak Istene,
Lakomat ül ma. A bora a vér.
Hej, fejébe szállott az Isteni nedű!
Félrecsapva a fején a babér...
Istenajkon vér mámorra ég,
Táncol körüle az egész ég...
Az Olimp forog... az Isten kacag...
Kardjára dőlve hallat guny kacajt...

— Hol, hómezőkbe veszve, szél hürög,
A messze földön — hallod? — lánc csürög.
A hóviharban áll ma itt egy rab:
Robotigától izmos, hajlott nyak...
Hideg leheli a rongyait át,
Keze ökölben... szorítja fogát...

Ez a rabság szelleme, mely felkelt
S az égre rázza láncos két kezét
Rabság szelleme!... Mily ádáz... hontalan!
Mind ily nyomorult, akinek lánc van! —

... Nincs senkink nekünk, csak a halál, —
A siriágy, ha ránk az este száll, —
Megujhódunk a pornak álmain!
Elszállunk mesék csilló szárnyain.
— Eg!?... Isten!?... Angyal!?... —
Csendes altatónk.
Ha fájni kezd a csont... a csont... a csont...
1917. Ferenoz József.

Gyönyörű vonatok.

Gyönyörű vonatok, átkozott vonatok, csatogó kerekű izzó szörnyetögek, be szépek voltak, de szépek is vagytok, hányszor elmentetek, hányszor eljöttetek szülém háza előtt. Százszor, vagy ezerszer, tudja Isten hányszor jöttetek, szülém háza előtt; izzó kereketek ezer csatogása dobogtatott szívet az anyai házban.

Elvittétek gyöngyét a székely hazának és rügyét, virágát téptétek e fának, mely ott áll keletnél s gyökereszik mélyen, bus baragos zölden levelezik szépen. Nem válogattátok az apát, a fiut, a testvért, a hitvest; vittétek mindenkit, kinek hazája van. Székely anya szívnek szorult dobbanása, székely mátká szemnek sűrű könny hullása, ölelő karoknak fehér keszkenőknek árva lobogása kísérték el titeket átkozott vonatok, szelid muskátlival, zöld erdők galyával díszített gyönyörű vonatok, csatogó kerekű robogó vonatok.

Az idő is őszre hajlott akkor tudom, mikor eljöttetek, mikor elmentetek a kanyargós Maros-Oltmenti utakon, keserű utakon, szomorú utakon.

Reményét vittétek a székely hazának, csillagát vittétek a székely égének; csak dalos keservét hagyátok örökre a székely leányoknak, apának, anyának, testvérnek, fiúnak, a székely legénynek, a sokat szenvedett székely gyerekeknek.

Vajjon meddig mentek?

Ne menjetek tovább! Jöjjetek már vissza, menjetek már vissza átkozott vonatok, robogó csatogó kerekű, gyönyörű vonatok, virágos vonatok.

S hogyha visszamentek szép Erdélyországnak Csik tartományába, nekem is szóljatok, csak egy szót szóljatok s ha sirban leszek is nyírfa kereszt mellett, idegen föld alatt, üzeni akarok, szülémnek, mátkámnak, csak egy szót legalább üzeni akarok.

Mondjátok meg otthon az én jó anyámnak, mondjátok meg otthon az én jó apámnak, hogy gyöngy élete volt itt a magyar bakának, hogy gyöngy élete van itt a székely bakának. Csókos habotákat szórunk a jelennek s rágódunk a multon és élünk a jelennek s hogyha ránk gondolnak csak úgy néha-napján, bánata ne legyen az anyai szívnek, keserve ne legyen az apai szívnek.

Mátkámnak mondjátok fekete gyászt öltőn, rideg éjszakákat miattam ne töltőn, mert hogyha csak egyszer haza tudnék menni, párnám lenne fehér puha válla s zokogni nem kéne rideg éjszakába, sötét éjszakába.

Csak még egyszer haza tudnék menni!

Átkozott vonatok, gyönyörű vonatok siesetek vissza szép Erdélyországnak, szép Erdélyországnak Csik tartományába; foszladozó reményt vigyetek legalább, hogy ne sirjon otthon senki az angyalát!

Dobos András

82-es tart. főhadnagy.

— **Romániai juhoknak a vármegye területén való szétosztása** már kezdetét vette, s egyes községek az előjegyzett juhokat már meg is kapták, — most van folyamatban a többieknek is a beszállítása. Vételiárak a régebbi megállapodástól eltérően a következők: 150 K tetszés szerint választva, 115 K korlátolt választás mellett, 105 K választás nélkül 10% visszatérővel, — darabonként, bárányok 70—80 K árban kaphatók, ezenkívül a szállítási költség is terhelni fogja a vevőket. A vármegye juhtartó gazdaközösségének érdeke hogy a romániai juhokból minél többet vegyen át, mert csak ezúton remélhető jóállományunk békelési létszámának mielőbbi visszaállítására. A juhok szállítását és szétosztását Keresztes Antal m. kir. állatorvos bonyolítja le a vármegye területén.

— **Felemelik a vasuti tarifát.** Megszüntetik az üdvözlő táviratokat. A kormány elhatározta, hogy az államvasuti szállítási tarifák emelése szeptember hó elsején lép életbe. A kormány a tarifa emelésére vonatkozólag a tarifabizottság javaslatát fogadta el, mely szerint emelés minden árura és távolságra egyenlő lesz és pedig 70 százalékos. Egyedüli kivétel a szén, amelynek szállítási tarifája 40 százalékkal emelkedik. A posta személyzetének túlterhelése és sűrű betegeskedése miatt a kereskedelmi miniszterium azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a postai anyagot lehetőleg csökkentse. Így elsősorban tervbevétték, hogy megszüntetik az üdvözlő táviratok felvételét.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter megengedte Vaszi Péter esztergályos csikszeredai lakos vezetőkévének Váradi-ra való változtatását.

— **Ki kell függeszteni az élelmiszerek árát.** A fogyasztó közönség érdekében üdvös rendelkezést tett a kormány, amidőn most elrendelte, hogy az élelmiszerkereskedők kivétel nélkül minden élelmiszer árát üzlethelyiségükben feltűnő helyen kifüggeszteni tartoznak. Ugyancsak kötelesek a kirakatban elhelyezett közszükségleti tárgyak árát is feltüntetni. Feltűnő helyen kifüggesztendő magának ennek a rendeletnek szövege is.

— **A Csikszeredai Takarékpénztár r. t.** azon barátságos üzleti összeköttetésnél fogva, mellyel a Magyar Általános Hitelbankkal szemben áll, a kászonalsiki, felcsiki és szépvízi járásokra megkapta az intézettől a Haditermény r. t. bizományosságát. Ugyancsak a Csikszeredai Takarékpénztár finanszírozza az Állat- és Takarmányforgalmi r. t. bizományosságainak kászonalsiki, gyergyói, valamint Háromszékvármegye sepsi járásában a közszükségleti célokra átveendő széna és szalma vételárának kifizetését. Az állat és Takarmányforgalmi r. t. bizományosságának hivatali helye a Csikszeredai Takarékpénztár helyiségében lesz.

— **A katonai levélcenzura ellen.** Amíg a hadviselés érdekei indokolták, ez ország-rész népe türelmesen tűrte a posta forgalom súlyos megterhelését jelentő katonai levélcenzura nagy hátrányait. Most már azonban messze van tőlünk minden frontvonal, hadviselés érdekeit sértő közlés itt szinte lehetetlen is. De meg amikor oláh lakta megyékben régóta megszűnt, szinmagyar vidékünkön ez a súlyos megterhelés érthetetlen egyoldalú elbánás is. A levélcenzura megszüntetése érdekében úgy halljuk, most a kereskedelmi és iparkamara szólalt fel, hivatkozva arra, hogy ez itt már fölösleges cenzura késedelmei mily súlyos károkat okoznak a közgazdaságnak.

— **Öt korona prémium a burgonyaért.** A kormány rendeletet adott közzé, amely arról intézkedik, hogy azok a termelők, akik szeptember előtt szolgáltatnak be burgonyát a Burgonyaközpontnak, illetve azt felajánlják, métermázsánként külön öt korona prémiumot kapjanak.

— **Hüvelyesek lefoglalása.** A közlekedési miniszter rendeletet bocsátott ki, amely az 1918. évi termésvé étkelési és takarmány céljára szolgáló babot, borsót, lencsét, lóbabot, takarmányborsót (őszi, tavaszi és vadborsót) lefoglalja és ezeket a rendelet kiadásától kezdve csak a miniszteri rendelkezések értelmében és feltételek mellett szabad forgalomba

hozni. — Együttal az egész termést zár alá helyezte a miniszter. A termésből a termelő csak a rendeletben megszabott korlátok között rendelkezhetik. Mindenki tartozik a termést a Haditermény bizományának megvétele céljából följárni és csak a törvényhatóság első tisztviselője által megállapított házi szükségletét, vetőmagkészletét és gazdasági szükségletét tarthatja vissza. A felajánlásra, átvételre és feldolgozásra körülbelül ugyanazok az irányelvek mértékadóak, mint a gabonatermés felhasználásánál.

— **A középiskolák megnyitása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az iskolai hatóságokhoz intézett rendeletében és az egyházi főhatóságokhoz intézett átiratában olyképp intézkedett, hogy az összes középfokú tanintézetekben (gimnázium, reáliskola, leányközépiskola, felsőkereskedelmi iskola, női kereskedelmi szaktanfolyam, polgári iskolák, tanító- és tanítónőképző intézetek) az 1918—19. tanév a rendes időben, szeptember 1-én kezdődjék. Felhatalmazza a rendelet a férfitanintézetek igazgatóit, hogy a szülei kisgazdaságában nélkülözhetetlen tanulóknak az őszi és tavaszi munkálatok idején 3—3 heti szabadságot adhassanak.

— **Tizenegymillió erdővásár.** A gróf Mikes zabolai erdőgazdasága és Fűrésztelepi R. T. a múlt heti árverésen tizenegymillió négyszázezer koronáért megvásárolta az osdó-lai közbirtokosság és község, továbbá a gelencei közbirtokosság erdősegeit, amelyek egyébként szomszédosok a vállalati erdő birtokaival.

— **Átmenetgazdasági Részvénytársaság Marosvásárhelyen.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére „Szekelyföldi átmenetgazdasági R. T.” néven oly intézmény alakul, amely altruisztikus módokat mellett átveszi a kamara területében a leszereléskor felszabaduló anyagok és felszerelési tárgyak elosztását.

— **Megdrágult a hadikávé.** Közöltük, hogy a hadikávé árát a kormány felemeli. Most a közlekedési miniszter táviratot intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a hadikávé árát folyó évi augusztus 1-től a közvetlen fogyasztás céljára egy koronával hat koronára emelte kilónként. A törvényhatóságok és köz-tisztviselői beszerzési csoportok métermázsánként 20 koronával olcsóbban kapják a hadikávé-t. Igazán kíváncsian várjuk ennek a legújabb áremelésnek a megokolását. Mert a cukor és a többi anyag, amely a kávékészítéshez szükséges, egyelőre még nem lett drágább és semmiesetre sem fog métermázsánként 100 koronás áremelést okozni abban a vidám egyvelegben, amit eddig hadikávének kereszteltek.

— **Felhívás.** Felhívom mindazokat, akik a csikszeredai polgári leányiskolában 1912—13. tanévben végeztek, az 1918. évi augusztus hó 15-én a leányiskola nagytermében tartandó találkozón jelenjenek meg. F. H. Osváth Istvánné Lőrincz Irma elnök.

Színházi esték.

A jutalomjátékok járták a héten. Megkezdte a sort a Fehér házaspár a „Tiszavirág”-gal, ezzel a kedves zenéjű, friss operettel. F. Csók Vilma kellemesen csengő hangja szépen érvényesült benne, Fehér Imre pedig, mint mindig elegáns, rutinos színésznek bizonyult. — Szép közönségünk melegen ünnepelte őket.

Ugyancsak bőven jutott ki az elismerésből Fűrésztelepi Ilonkának, aki a régi, jó „Nebántsvirág”-ot választotta jutalomjátékaul. Ez a temperamentumos, kedves soubrett hamarosan megkedveltette magát közönségünkkel, amit fényesen dokumentált a szülőföldi megváltó ház és a csomó ajándék, mellyel a publikum kedveltjét elhalmozta.

Sándor Ferenc Ibsen „Kisértekek”-jét választotta, ezt a minden darabja közt a legreálisabbját a nagy norvég drámaírónak. Erős drámai érzéket, nagy tanulmányt igényel Oswald szerepe. Sándor derekasan helyt állt benne és őszinte nagy sikere volt.

Örülünk, hogy közönségünk oly meleg elismeréssel van a kis társulat igrkezete iránt. A hátralevő pár előadástól bizonyára szintén nem fogja megvonni ezt. (R. B.)

Veszek használt literes, félliteres tintás üveget és korsót.

Vakar L. Csikszereda, Apaffy-u. 13.

Fenyőfaeladási hirdetmény.

A zetelaki községi iskola (Udvarhely vármegye) tulajdonát képező erdőből a 997—1912. szám alatt jóváhagyott üzemi-átvizsgálási munkálat szerint előírt 4. osztágból az 1912—1921. évekre esedékes eladásra kijelölt: 23.2 k. hold vágásterületen a 15 cm. mellmagasságban mért átméren felül levő 2887 m³ lucfenyő fakészlete, Zetelaka község-házánál 1918. évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 54853 (ötvennégyezer nyolcszázötvenhárom) korona. Báuatpénz ennek 10 százaléka.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Részletes becslési és árverési feltételek a korondi m. kir. járási erdő-gondnokságnál Székelyudvarhelyen és alulírottánál megtekinthetők.

Zetelaka, 1918 évi július hó 29-én.

Homoly József,
iskolaszéki elnök.

Kitermelhető

erdőbirtokot

keresek megvételre,

lehetőleg vasnt közelében, jó országgal. Hosszadalmas levelezések elkerülése végett kérek pontos és kimerítő adatokat: fanemek, méretek, hely és vasutállomás stb. megjelölésével: Walter bankiroda, Budapest, IX., Ráday-utca 43. Telefon: József 68—70.
3—5

Kiadó üzlethelység!

Felcsik legforgalmasabb helyén, nagy üzlethelység berendezéssel, kitűnő borpincékkel, nagy raktárakkal, kényelmes modern urilakással kiadó, esetleg örök áron eladó. — Értekezhetni Rács Bélánénál, Karczfalva. 3—3

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölcsön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

17—

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelőség mellett készít elő a

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32—40.

Fedélcserépet, palát, meszet, cementet, gipszet, stucatur nádat, cementcsöveket, kutyűrűket stb., stb., mindenféle építési anyagot állandóan raktáron tart s azok bármikor kaphatók

Nagymihály Sándor csikszeredai, tusnádi, sepsiszentgyörgyi és kézdivásárhelyi építési anyagraktáraitól.

Feladási hirdetés.

Csikszenttamási közbirtokosság folyó évi augusztus hó 11 én d. e 11 órakor Csikszenttamáson a közbirtokosság hivatalos helyiségében megtartandó szó- és zárt írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező Csikmadaras II-od hátrész Domuk és Háromkut patakokra hajló erdő részeiben fekvő, mintegy 10,000 m²-t kitevő szeldöntött lucfenyő fatömegét.

Kikiáltási ár m³-ként 8, azaz nyolc korona.

Bánatpénz 8000, azaz nyolcezer korona.

Arverezés és szerződési feltételek az árverezés napján a birtokossági elnökségnél megtekinthetők.

Csikszenttamás, 1918. évi július hó 29-én.

Imecs Ferenc, birt. jegyző. **Böjte György,** birt. elnök.

Csikjenőfalva közbirtokossága.

Sz. 19—1918.

Hirdetés.

Alulírott közbirtokosság elnöksége Csikjenőfalva közbirtokosságának tisztelt tagjait ezennel értesíti, hogy Csikjenőfalva közbirtokosságának 1918. évi július hó 26-án megtartott közgyűlésen hozott határozatok vagyis a felvett jkv. 1918. évi augusztus hó 13-ig Csikjenőfalva községénél közszemlére ki van téve és azt a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik. Miről a t. közös birtokosok azon megjegyzéssel értesítetnek, hogy jelzett határidőn belül esetleges panaszait a közigazgatási bizottsághoz, Csikszeredába címezve, alattirt elnökséghez beadhatják. Később jövő panaszok nem vétetnek figyelembe.

Csikjenőfalva, 1918. évi július hó 28-án.

Csikjenőfalva közbirtokosság elnöksége.

Sz. 1101—1918.

mj.

Hirdetés.

Csikvármegye magánjavai igazgatósága Csikszeredában — irodahelyiségében — folyó évi augusztus hó 17-én délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános szó- és zárt írásbeli árverésen 3 évre haszonbérbe adja a Vigadó színháztermét és mellékhelyiségeit a felszerelési tárgyakkal együtt.

Kikiáltási ár évi 1200 korona.

Bánatpénz 120 korona.

Arverési feltételek a magánjavak igazgatóságánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Csikvármegye magánjavai igazgatósága.

Dr. Csiky József, igazgató.

Fagombát (taplót) minden mennyiségben veszek. Ajánlatokat mennyiség és ár megjelöléssel kérek **BOSKOVITZ IMRE,** Budapest, Izabella-tér 1. szám.

1-2

Tiszta szeszből főzött

GYÁRI ECET

bármilyen mennyiségben kapható

Gál István

ecetgyárosnál, Csikszereda.

4-6

Ha butorokat akar venni ne sajnálja az utat M.-Vásárhelyre és tekintse meg

SZÉKELY és RÉTI

erdélyrészi butorgyár részvénytársaság kamarai szállítók

BUTORTERMEIT.

Ebédlők, uri és hálószobák, szalonok, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák, hatalmas választékban, jutányos árak mellett.

35-

A Csikszeredai Takarékpénztár R.-Társaság mint a Haditermény R. T. bizományosa

a kászonalcsiki, felcsiki és szépvizi járásokban

keres gabonaneműek átvételében járatos

ALBIZOMÁNYOSOKAT.

Jelentkezni lehet naponként az intézet helységében.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek b. tudomására hozni, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utca 1. sz. a. Szultán-féle házban levő üzletemben állandóan raktáron tartok

arany, ezüst és nickel zsebórákat

mindennemű arany ékszereket és ezüst dísztárgyakat, ugyancsak katonai cikkeket, továbbá elvállalok

óra- és ékszerjavításokat

jótállás mellett, sürgős munkákat soronkívül végeztetek el. Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel

SZALKAY DEZSŐNÉ

órás, ékszerész és látszerész-üzlete.

Törött arany- és ezüst darabokat napi árban veszek és cserélek. Pontos kiszolgálás!

2-3

Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság.

A m. kir. osztály-

sorsjáték főarúsítója.

Üzletköre:

Pénzbetétek átvétele betétkönyvecskére és folyószámlára előnyös feltételek mellett.

Kölcsönök folyósítása váltóra, kamatos kötelezvényre, törlesztéses (annuitásos) jelzálogkölcsön ingatlanokra 15, 20, 25 évi időtartamra. Kereskedőknek előnyös feltételek mellett áruhitelt nyújt.

Előlegeket nyújt értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Zálogkölcsönöket folyósít arany és ezüst tárgyakra.

Értékpapírok vőtele és eladása mindenkor a pontos napi árlolyamon.

Tőzsdei megbízások teljesítése a budapesti értéktőzsdén, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Szelvények díjmentes beváltása. Üzletfelelők a 4%-os magyar koronajáradék szelvényeket már 10 nappal az esedékesség előtt beváltja költség levonás nélkül.

Külföldi pénznemek és érepenek vételét — eladását, mint a Deviza központ bizományosa, mindenkor a pontos napi árlolyamon közvetíti.

Vagyonkezelés elvállalja értékpapírok, okiratok megőrzését és szakszerű bankári kezelését, sorsolások ellenőrzését.

Minden pénzügyi- és tőzsdei szakkérdésben szívesen és díjtalanul szolgál kimerítő felvilágosítással.

Mint a m. kir. osztály-sorsjáték főarúsítója foglalkozik osztály-sorsjegyek eladásával.

A magyar hadikölcsön kötvények vételét és eladását előnyös feltételek mellett közvetíti, azokra olesó kamatláb alkalmazásával előleget nyújt, szelvényeit költségmentesen beváltja.

3

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy Csikszeredán, Rákóczi-utca 4. sz. a. levő üzletemben állandóan raktáron tartok

arany, ezüst és nickel zsebórákat

mindennemű ékszereket, ezüst és china-ezüst dísztárgyakat s minden e szakmába vágó cikkeket. Mindennemű óra- és ékszer-javításokat elvállalok, pontosan és jótállás mellett elkészítve. Ugyancsak egy Singer varrógép eladó. Szíves pártfogásukat kéri, tisztelettel

12-13

KRAUSZ H. óra-, ékszer- és látszer-üzlete. Csikszereda, Rákóczi-utca 4.